

อนุสานนีปฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อ กัณหา สุขุมวิท

วัดป่าทรายวิรราราม ตำบลวังหมี อำเภอวังน้ำเยีย จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นวันพุธที่ ๑๙ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๘ ศาสนายานพุทธ
คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ศาสนายานคริสต์ ยิจลีอาห์ศักราช ๑๔๔๖ ศาสนาอิสลาม

วันนี้เป็นการบำเพ็ญกุศลกรณีพิเศษ

เนื่องจากหลวงปู่ริว รุจิลาโภ นามสกุลเดิมของท่าน นามสกุล บัวผุด
ท่านได้ละเอสังหารวายชนม์ด้วยอายุขัยในวัย ๙๖ ปี ออยู่ที่อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน
พื้นเพพื้นฐานของท่านเป็นคนจังหวัดระยอง ท่านบวชมาแล้ว ๓๓ ปี ๓๓ พรรษา
ท่านเป็นประชารของคนจังหวัดระยอง ท่านได้ออกบวชตามพระลูกชายของท่านคือ^๑
ท่านพระอาจารย์บุญมี เป็นพระลูกชายของท่าน ขณะนี้เวลานี้ ท่านพระอาจารย์บุญมี
ท่านก็แก่เฒ่าราแล้ว คนทั่วไปเค้าเรียกท่านว่า หลวงพ่อบุญมี อีกหลายปีข้างหน้า
เค้าคงเรียกหลวงปู่บุญมี ท่านไปอยู่ปฏิบัติที่ไหนประชาชนเค้าก็ให้ความเคารพนับถือ
เลื่อมใส ทั้งบรรพชิตและคฤหัสด์

หลวงพ่อบุญมีท่านเป็นพระผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตรงต่อพระธรรม
คำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อเอาพระธรรมอาพระวินัยนำชีวิต
ในการประพฤติการปฏิบัติ เห็นภัยในวัฏฐสงสาร ออกบวชด้วยศรัทธาด้วยปัญญา
 เพราะเห็นภัยในวัฏฐสงสาร ไม่ได้ออกบวชเพื่อเอาพระพุทธศาสนาหาอยู่หาฉัน

หาเลี้ยงชีพ ออกราชเพื่อบำเพ็ญบารมีความดี เพราเห็นภัยในวัฏฐสงสาร
ได้แก่ ความเกิดแก่เจ็บตายพลัดพราก มันเป็นสังสารวัฏของการเวียนว่ายตายเกิด
เมื่อท่านบวชมาครบ ๕ พรรษาแล้ว ท่านก็จาริกธุดงค์กรรมฐานไป ณ สถานที่
ต่าง ๆ ที่มีความสงบวิเวกตามป่าเขาลำเนาไพร เพื่อเดินตามรอยประวัติของ
หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต พระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายพระกรรมฐาน

ปี ๒๔๓๘ ท่านได้พักอยู่ที่หมู่บ้านของชาวแม้ว ชาวแม้วเค้าสร้างหมู่บ้านปลูกผัก
ปลูกผลไม้อยู่ที่นั่น ที่ห่างจากจุดสูงสุดของดอยอินทนนท์ มองดูด้วยสายตาแล้ว
ไม่น่าเกินสิบกิโล กะจะเนด้วยสายตา ห่างจากหมู่บ้านประมาณห้าร้อยเมตร
ชาวบ้านที่เค้าเป็นแม้ว เค้าปลูกที่พักสองหลัง เพื่อให้พระสองหลังธุดงค์จาริกมาได้ประพฤติ
ปฏิบัติธรรม เวลาเข้าเด็กจะได้ทำบุญตักบาตร

ปั้นหลวงพ่อภัณฑ์ได้จาริกธุดงค์กรรมฐานไปทางภาคเหนือ หลวงพ่อภัณฑ์
ได้พบกับหลวงพ่อบุญมีที่นั่น หลวงพ่อบุญมีก็ได้พบหลวงพ่อภัณฑ์ในที่นั่น
หลังจากนั้นหลวงพ่อบุญมีก็เดินธุดงค์ตามหลวงพ่อภัณฑ์ไป ขณะนี้เวลาผ่านไป
ร่วม ๆ ๓๐ ปี หลวงพ่อบุญมีท่านชื่อท่านดีมาก ท่านเป็นผู้มีบุญ ท่านเป็นพระดี
เป็นพระที่มีปัญญา มีทั้งความดีประกอบด้วยปัญญา ปฏิปทาท่านน่าเคารพเลื่อมใส
เสมอต้นเสมอปลายตลอดกาลตลอดเวลา มีแต่พระธรรมมีแต่พระวินัยมีแต่ความสงบ
มีแต่ปัญญา มีแต่ปัญญา มีแต่ความสงบ

ท่านไปอยู่ที่ไหนประชาชนก็เคารพนับถือ พระผู้ประพฤติได้ปฏิบัติชอบ
พระผู้ที่มุ่งมารคผลพระนิพพานก็ให้เคารพนับถือนับถือหลวงพ่อบุญมี

ท่านเป็นพระสุปฏิปันโน ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตรง ปฏิบัติสมควร เป็นพระผู้กตัญญูกตเวทิต่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระผู้มีความกตัญญูต่อครูบาอาจารย์ กตัญญูต่อพ่อแม่บรรพบุรุษ ท่านได้จาริกธุดงค์กรรมฐานไปทางจังหวัดน่านไปพักอยู่ที่อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ไปอยู่กับประชาชนคนอำเภอเวียงสาฯ

เมื่อหลวงพ่อของท่านแก่เฒ่าชรา ท่านก็ເອຫหลวงพ่อของท่านไปดูแลอุปถัมภ์ อุปถัมภ์ เมื่อหมดอายุขัยในวัย ๙๖ ปี ในตอนป่ายของวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๘ ท่านก็แจ้งมาว่าพระหลวงปู่พระพ่อได้ลัษณะร้ายชนม์แล้ว

หลวงพ่อกัณหาเลียบกว่า ให้นำสรีระร่างกายมาบำเพ็ญกุศลที่วัดป่าทรพยทวีฯ แห่งนี้ ท่านก็โวเช เพราะท่านเป็นพระผู้ที่กตัญญูกตเวที ครูบาอาจารย์ว่าอย่างไร ก็ເօຍป่างนั้น

หลวงพ่อ กัณหาได้บอกกับหลวงพ่อบุญมีว่า ให้ทำเหมือนท่านพระอาจารย์ประจำบันนະ ท่านพระอาจารย์ประจำบันนະ ท่านมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่ เป็นคนอำเภอสารคบุรี จังหวัดชัยนาท ขณะนี้เวลานี้อยู่อำเภอแม่แตงจังหวัดเชียงใหม่ อยู่ที่สถานที่ของโยมป้าตาถวายบันนະ เป็นสถานที่สงบร่มรื่น อยู่กลางป่าในหุบเขา ป้าตาได้ถวายเพื่อเป็นมรดกธรรมไว้ในพระพุทธศาสนา

โยมพ่อโยมแม่ของท่านพระอาจารย์ประจำบันนະ ที่ท่านอยู่ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ท่านก็นำพ่อนำแม่มาบำเพ็ญกุศลเป็นกรณีพิเศษที่วัดป่าทรพยทวีฯ แห่งนี้

พระอาจารย์ประจวบท่านเป็นพระผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ บวชตั้งแต่เป็นสามเณรน้อย ๆ เป็นสามเณรกรรมฐาน เป็นพระกรรมฐาน ตั้งใจตั้งแต่เป็นเด็ก ๆ เลย ขณะนี้เวลานี้ก็เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์ของพุทธบริษัททั้งในเมืองไทย และต่างประเทศทุกคนให้ความเคารพนับถือเลื่อมใสท่าน เพราะท่านเป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ มีพระนิพพานเป็นเป้าหมายของชีวิต ท่านก็เอาพ่อแม่มาบำเพ็ญกุศล ประชุมเหลิง ณ วัดป่าทรัพย์ทวีฯ แห่งนี้แหละ เพื่อหลวงพ่อภันหานะจะไม่ได้เดินทางไกล

หลวงพ่อบุญมีถึงได้บอกผู้ที่มีศรัทธามีกำลังทรัพย์มีปัญญา บอกว่าจะได้นำสรีระของหลวงพ่อคือหลวงปู่ริว รุจิลาโภ ไปบำเพ็ญกุศลที่วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม อำเภอวังน้ำเยีย จังหวัดนครราชสีมา มีบำเพ็ญบุญกุศลสวดพระอภิธรรม ๓ คืน คือเริ่มต้นตั้งแต่คืนวันอาทิตย์ถึงคืนวันอังคาร วันนี้คือวันพุธวันที่ ๑๙ จะประชุมเหลิงเวลา ๑๐ นาฬิกา ๓๐ นาที เพื่อให้ครูบาอาจารย์ที่เดินทางมาร่วมงานมากจากทางไกล ๆ จะไม่ได้กลับถึงวัดไม่ดึกเกินไป

การบำเพ็ญบุญกุศลให้กับผู้วายชนม์เนื่องการวายชนม์ของหลวงปู่ริว รุจิลาโภ ให้เราเข้าใจในการบำเพ็ญบุญบำเพ็ญกุศล ก็อาจลักษณะการอุดมธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยกเลิกโลกธรรมคือเอาระพุทธเจ้าเป็นหลัก

การประพฤติการปฏิบัติธรรมของเรา ให้พากเพียกันรู้พากันเข้าใจ เราพากันmany ยกเลิกโลกธรรม เพื่อจะได้อารมณ์นำชีวิต ให้เป็นเรื่องความสงบให้เป็นเรื่องปัญญา มันเป็นเรื่องปัญญาเป็นเรื่องความสงบ เป็นสติปัญฐานที่มีความสงบเป็นพื้นฐาน เป็นสัมปชัญญาเป็นพื้นฐาน คือมีปัญญาเป็นพื้นฐาน

สติคือความสงบ สติต้องเป็นพื้นฐาน ความสงบต้องเป็นพื้นฐาน สัมปชัญญะ^๔
ตัวปัญญาควบคู่กันไป ความสงบกับปัญญาควบคู่กันไป

การเจริญสติปัญญา เป็นสิ่งที่สำคัญ

มันเป็นความสงบกับปัญญาที่ต้องปฏิบัติติดต่อต่อเนื่องกันไป เป็นศีลเป็นสมาริ
เป็นปัญญาด้วยความตั้งใจด้วยเจตนา การปฏิบัติธรรมนี้ไม่มีต่อหน้าและลับหลัง
เป็นบริสุทธิคุณทั้งกายวาจาภิริยามารยาทอาชีพ เป็นบริสุทธิคุณ ความบริสุทธิคุณนี้
เป็นพื้นฐาน เป็นกรรมเป็นกรรมฐาน

การปฏิบัติธรรมคือการมาเจริญสติปัญญาทั้ง ๔ ได้แก่ กาย เวทนา จิต ธรรม^๕
ต้องเป็นความสงบและปัญญา ใจของเราถึงจะไม่ไปตามผัสสะไม่ไปตามสิ่งแวดล้อม

พระพุทธเจ้าท่านเมตตาบอกรเราทั้งหลาย ไม่ให้ประมาทไม่ให้เพลิดเพลิน
เพื่อการประพฤติการปฏิบัติของเรา มันจะได้ติดต่อต่อเนื่องกันไม่ขาดสาย
การประพฤติการปฏิบัติของเรา มันจะไม่ขาดไม่ต่อไม่พร้อยด้วยความตั้งใจด้วยเจตนา

アナปานสติคือลมเข้าและลมออกของร่างกาย

เราทั้งหลายต้องมีสติในกายด้วยการเจริญアナปานสติ การเจริญアナปานสติ
เป็นสิ่งที่คอนโทรลได้เป็นอย่างดี

การเจริญアナปานสตินี้ไม่ใช่เฉพาะอิริยาบถนั่นนะ การเจริญアナปานสติ
เราต้องนำมาใช้ทุก ๆ อิริยาบถ ทั้งยืนเดินนั่งนอน เราต้องนำมาใช้ทุกอิริยาบถ
เพื่อเราจะมาใช้มาคอนโทรล เมื่อนกูญแจที่เราใช้สตาร์ทรถยนต์หรือเครื่องยนต์

เรื่องอนาคตสติก์เช่นเดียวกัน การหายใจเข้าลึก ๆ มีสติรู้ตัวทั่วพร้อมหายใจให้มี หายใจให้มีความสุข เราก็กลั้นลมหายใจไว้ เพื่อให้ร่างกายได้รับออกซิเจนเพื่อลมหายใจจะอัดเข้าไปอยู่ในปอด กลั้นใจไว้ ใจจะขาดก็ปล่อยลมออกมากเปาลมออกมา ทำอย่างนี้หลาย ๆ ครั้ง ผู้ที่พุงช่านหั้งหายมันจะสงบได้นะ

ผู้มีปัญญาหั้งหายมันพุงช่าน นักวิทยาศาสตร์หั้งหายมันพุงช่าน เราใช้หลักการอย่างนี้ได้นะ ที่เค้าใช้ออกซิเจนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ก็ใช้หลักการเดียวกันนี้แหละ เพราะใจมันไปตามผัสสะไปตามอารมณ์ ไปตามธาตุ ตามขั้นจิตตามอายุตันะ ออกซิเจนมันไม่สมบูรณ์ จิตมันส่งออกภายนอก

หลงปูดุลย์ อตุโล ท่านเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นที่เป็นพระอริยเจ้ารูปหนึ่งของเมืองไทย ท่านตรัสว่า จิตส่งออกนั้นมันขาดดุลนั้น มันไม่สมดุล มันเสียออกซิเจน การมีสติมีสัมปชัญญะ เราอาศัยหลักการเจริญสติปฏิปัฏฐาน มีสติรู้ตัวทั่วพร้อมหายใจเข้าให้มีความสุข กลั้นลมหายใจไว้สักหน่อย เพื่อออกซิเจนจะเข้าสู่สมองเข้าสู่ปอด กลั้นใจไว้สักหน่อย แล้วหายใจออก เผยลมออก เปาลมออก เพื่อจะได้อาช่องเสียออกไป เราต้องใช้ทุก ๆ อิริยาบถนั้น ไม่ใช่เฉพาะอิริยาบถนั้น

บางที่เราไม่เข้าใจ เราจะไปทำเฉพาะอิริยาบถนั้น

พระบางรูปติดนิสัยการเจริญอนาคตสติเฉพาะอิริยาบถนั้น

เราต้องเข้าใจ การปฏิบัติธรรมมันเป็นอิริยมรรค คือมรรค มีองค์แปด เหนื่อนตนไม่ตันหนึ่งที่ได้อาหารของตันไม่ ตันไม่ตันนั้นมันไม่ใช่ได้อาหารเฉพาะรากอย่างเดียว มันต้องได้ทั้งรากทั้งใบทางกิงทางยอดตลอดปริมณฑล แสงแดดอากาศออกซิเจน

ถึงจะมีวิตามินเกลือแร่ร่าตุ ตันไม้ตันหนึ่งถึงจะเจริญเติบโตส่ง่งงาม ให้เราเข้าใจ การเจริญアナปานสตินี่ สตินภายใน เวทนา จิต ธรรม มันต้องมีอยู่กับเราอยู่ทุกหน ทุกแห่งที่เรามีลมปราณ เราทั้งหลายนั่รู้มากเรียนมากพึงช่านมาก

พระกรรมฐานนั่นที่หลวงปู่มั่นสอนให้เจริญアナปานสติ ควบคู่กับพุทธิ ก็หมายถึงสติปัฏฐานทั้ง ๔ นี้ แหลก กาย เวทนา จิต ธรรม ที่เป็นธรรม เป็นปัจจุบันธรรม

วันหนึ่งคืนหนึ่งให้เราหันมาที่การทำงานของตัวเอง ให้รู้เรื่องของกรรม เรื่องกฎแห่งกรรม เรื่องผลของกรรม งานของเราเป็นงานทำที่สุดแห่งความดับทุกข์ เป็นงานหยุดวัฏฐกุศล หยุดสังสารวัฏ หยุดความปรุงแต่ง ด้วยความรู้ความเข้าใจ ที่เราเห็นเค้าเอาออกซิเจนขนาดเล็กมาใส่ครอบจมูกคนป่วยนี้ คือการเอาออกซิเจนเข้าสู่ร่างกาย เอาออกซิเจนเข้าสู่ปอด เอาออกซิเจนเข้าสู่เส้นเลือด เข้าสู่สมอง ที่เรามองดูแล้วรู้สึกอึดอัดรำคาญ ความอึดอัดรำคาญคืออาการ ของตัวตนนะ เราไม่ต้มเราถึงอึดอัดรำคาญ

ความเคยชินเราทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย ปล่อย俾ละเลยตัวเองจนเคยชิน เลยเห็นความถูกต้องเป็นสิ่งที่รำคาญเห็นความสงบเป็นสิ่งที่รำคาญ

คนเราคนส่วนใหญ่นั้นไม่กลัวความตาย แต่กลัวความเจ็บไข้ไม่สบาย กลัวทุกข์ ทรมาน ความคิดอย่างนี้แหลมมันเป็นตัวเป็นตน ความคิดอย่างนี้มันไม่ถูกต้องนะ ความคิดอย่างนี้มันลิดรอนความสงบ มันทำให้ใจของเราไม่สงบ ทำให้ใจของเรา ไม่สบายนะ

เราต้องรู้เข้าใจ ทุกอย่างนั่มเป็นธรรมเป็นธรรมชาติของตัวมันเอง
เราจะไปลิดronธรรมชาติมันไม่ได้ เราจะไปก้าวภัยธรรมชาติมันไม่ได้

ปัญญาเราต้องรู้เข้าใจ เราจะได้ส่งบไม่ไปวุ่นวาย アナปานสตินี้จะช่วยเราได้นะ
ให้เราพากันเจริญアナปานสติทุก ๆ อิริยาบถเลย สำหรับนักบวชแล้ว
ควรจะเจริญアナปานสติทุก ๆ อิริยาบถ อิริยาบถทั้ง ๔ ยืนเดินนั่งนอน
เพื่อค่อนโตรลให้เราอยู่กับความสงบ อยู่กับปัญญา อยู่กับศีล อยู่กับสามาธิ
อยู่กับปัญญาด้วยアナปานสติ เพื่อเราจะได้ตั้งใจ เราจะได้ตั้งใจทางทางตาหูจมูก
ลิ้นกายใจด้วยアナปานสติ

ถ้ามันฟังช่านมาก มันมีเรื่องมีราวมาก หรือเป็นคนที่มีปัญญามาก สามาธิกับ
ปัญญามันจะไม่เสมอ ก็ต้องใช้หลักการด้วยกำหนดลมหายใจ ให้กลั้นลมหายใจมัน
เสียเลย หายใจเข้าซ้าย ๆ ลึก ๆ หายใจให้อิ่ม ๆ เพื่อเอาออกซิเจนเข้าสู่ร่างกาย
เข้าสู่ปอด เข้าสู่สมอง เข้าสู่สรีระร่างกาย แล้วก็กลั้นลมหายใจ จนกว่าจะทนไม่ไหว
ถึงค่อยหยุดหายใจ ทำอย่างนี้หลาย ๆ ครั้งติดต่อต่อเนื่องกัน เราทุกคนก็จะสงบได้
ด้วยアナปานสติ

ฝึกアナปานสตินะ ฝึกมันทุกอิริยาบถเลย เพื่อเป็นหลักการอุดมการณ์อุดมธรรม
ฝึกหายใจเข้าก็ให้มันรู้ว่ามันไม่เที่ยงไม่แน่ หายใจเข้าสู่ร่างกาย เพื่อไปหล่อเลี้ยงสรีระ
ร่างกาย หายใจออกເօາຂອງເສີຍ ເօສາຣີພິ່ງ ເօາຂອງເສີຍຕ່າງ ๆ ອອກໄປ

ผู้ปฏิบัติธรรมหั้ง helyay ต้องรู้การรู้้งานของตัวเอง งานของตัวเองคืองานประพฤติ งานปฏิบัติธรรม เป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา เป็นปัญญาที่ประกอบด้วยความดี เป็นงานปฏิบัติธรรม เจริญสติสัมปชัญญะ

อดีตที่ผ่านมาแล้วก็ตัดวงจรไม่ให้อดีตมาปรุงแต่งเราได้ อนาคตที่ยังมาไม่ถึง ก็ตัดวงจรไม่ให้อนาคตมาปรุงแต่ง เน้นที่ปัจจุบันนี้แหลก ปัจจุบันต้องมีสติ รู้ตัวทั่วพร้อม ให้มีปิติให้มีความสุขมีเอกคตในการประพฤติการปฏิบัติ ว่าทุกสิ่งทุกอย่างนั้น ล้มเข้าก็ไม่เที่ยง เดียวลมมันเข้า ลมมันพักผ่อนเลี้ยงร่างกาย เดียวมันก็อกกما เอาของเสียเอกสารบอนไดออกไช้ด์เอาของเสียอาสิ่งปฏิกูลออกไป

ทุกอย่างนั้นมีแต่ผ่านไปผ่านมา มันเป็นเพียงการสัญจรไปมาของลมเข้าลมออก ทุกอย่างไม่ใช่ไม่ใช่ตนเลย ทุกอย่างเป็นธรรมชาติ เกิดขึ้น ตั้งอยู่แล้วก็ดับไป ไม่มีอะไรยั่งยืน ไม่มีอะไรแน่นอน มีแต่เหตุมีแต่ปัจจัย เกิดขึ้นตั้งอยู่แล้วดับไป

เราหั้ง helyay ต้องรู้ธรรมรู้สภาวะธรรม เราจะได้รู้เรื่องของอดีตที่ผ่านมา เราจะได้รู้เรื่องอนาคต เพราะอนาคตก็อยู่ที่ปัจจุบันนี้แหลก ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ ชีวิตของเราจะหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงตามความไม่รู้ไม่เข้าใจ

เราไม่รู้ไม่เข้าใจเราก็เลยพากันเวียนว่ายตายเกิด เพราะความไม่รู้ไม่เข้าใจจะไม่รู้ธรรม ไม่รู้กฎของกรรม ไม่รู้ผลของกรรม

การปฏิบัติธรรมคือความรู้ความเข้าใจ เมื่อรู้เข้าใจก็ตั้งใจตั้งเจตนา การประพฤติ การปฏิบัติธรรมนั้น ถึงไม่มีต่อหน้าและลับหลัง ถ้ามีต่อหน้าลับหลังนั้น ไม่ใช่การปฏิบัติธรรมนะ มันเป็นตัวเป็นตน นั้นคือการเวียนว่ายตายเกิด

เราทั้งหลายนั่พากันมาเสียสละ เราหมายดูดมาเสียสละ เสียสละในการเดินทางของวัญญุสสสาร เราทั้งหลายนั่พากันมาเสียสละ เสียสละในการเดินทางในวัญญุสสสาร

ถึงโลกนี้จะอร่อยจะแซบจะลำจะน้ำจะรอยจะอะไรก็ช่างหัวมัน

เราต้องมาเสียสละ มีความสุขในการเสียสละ มนุษย์เราได้รับทรัพยากรที่ประเสริฐ มนุษย์เราต้องพากันเข้าใจ เพื่อเสียสละ เสียสละความไม่ถูกต้อง ได้แก่ ความไม่รู้ไม่เข้าใจหรือว่าความหลง เสียสละวัญญุสสสารที่เราต้องเที่ยวมานานนับหลายล้านชาติหลายล้านปี

ให้เราดูตัวอย่างเออแบบอย่างขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านเป็นผู้ทรงเสียสละ ท่านบรรทมพักผ่อนเพื่อสรีระร่างกายเสียสละให้ร่างกายเพื่อชาตุเพื่อขันธ์ เพื่ออายุตนะวันละ ๔ ชั่วโมง เสียสละให้กับเทพเทวมหาภูมิวนมนุษย์สรรพสัตว์ทั้งหลาย ๒๐ ชั่วโมง ชีวิตขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีแต่เสียสละถ้าเราไม่เสียสละมันก็ไปไม่ได้ เราต้องรู้เข้าใจ

ความเป็นพระนั้นให้เรารู้เข้าใจในความเป็นพระ ความเป็นพระนั้นคือธรรมะธรรมะนั้นคือบริสุทธิคุณที่ปราศจากตัวปราศจากตน ธรรมะเป็นบริสุทธิคุณธรรมะนั้นเป็นประภัสสร เป็นปัญญาสัมมาทิฐิที่รู้เข้าใจในการเวียนว่ายตายเกิดไม่เออความแก่ ความเจ็บ ความตาย ความพลัดพราก มาเป็นเราเป็นของเรา

นั้นถือว่าธรรมะนั้นเป็นประภัสสร มีความเป็นใหญ่ในสิ่งนั้น ๆ เป็นใหญ่ในธรรมในสภาวะธรรมนั้น ๆ

เราต้องรู้เข้าใจเราจะไม่ได้ไปลิดرونสิทธิของความถูกต้อง เราจะไม่ได้ลิดرونสิทธิของธรรมชาติ เราจะไม่ได้ก้าวถูกต้องที่เรารอ卜พูดกันว่าลิดرونสิทธิ

มนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย ความรู้ความเข้าใจนี้ยกเลิกการลิดرونสิทธิ

เราจะยกเลิกการลิดرونสิทธิได้หากต้องอาศัยพระธรรมอาศัยพระวินัยสิกขابท
น้อยใหญ่

สงบด้วยพระธรรมพระวินัยสิกขابทน้อยใหญ่ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ท่านวางไว้เป็นหลักการในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อเป็นอุดมการณ์อุดมธรรม
พระธรรมพระวินัยสิกขابทน้อยใหญ่มีแปดหมื่นสี่พัน เพื่อเป็นหลักการอุดมการณ์
อุดมธรรมเพื่อเป็นปัญญาบริสุทธิคุณ เพื่อเป็นอุปกรณ์เป็นกรรมกรที่เราจะนำมาใช้
นำมาปฏิบัติ เราจะเดินทางก็ต้องมีเสบียงมีอุปกรณ์ เสบียงคือธรรมคือธรรมนูญ

พุดถึงกรรมให้เรารู้จักนั้น ถ้าเราไม่รู้กรรม ไม่รู้กฎแห่งกรรม ไม่รู้ผลของกรรม
เราไม่รู้เรื่องการประพฤติการปฏิบัตินั้น

เราต้องรู้เรื่องกรรมรู้เรื่องเวรรู้เรื่องภัย กรรมมันเป็นระบบทางความคิด คำพูด
การกระทำ กิริยา罵รายา อาชีพ มันเป็นเรื่องของกรรมทั้งนั้น ใจของเรา มันต้องรู้
กรรม รู้กฎแห่งกรรม รู้ผลของกรรม

เค้าจะส่องกระจากเงาเพื่อดูหน้าดูตาของตนเอง ต้องอาศัยความนิ่งนั้น อย่างคนวิ่ง
ส่องกระจากเงาเพื่อดูหน้าดูหน้าตัวเองมันจะไม่เห็นชัดนั้น ต้องหยุดเสียก่อนที่จะเห็น
หน้าเห็นตาชัดเจน คนจะส่องกระจากเงาเห็นเงาตัวเองได้ชัดเจนมันต้องหยุด
มันต้องนิ่ง มันต้องหยุดมันต้องนิ่งนั้น

เหมือนแพทย์ที่ผ่าตัด 医師 ต้องมีปัญญา มีการเรียนการศึกษาเรื่องสรีระร่างกาย
เรื่องเส้นประสาทต่าง ๆ เส้นเลือดต่าง ๆ เค้าต้องมีความรู้ความเข้าใจในสรีระร่างกาย
ถึงจะผ่าตัดได้ แต่ความรู้ความเข้าใจนั้นต้องอาศัยความสงบอาศัยความนิ่งนະ
ความนิ่งความสงบก็ต้องอาศัยปัญญา ความสงบกับปัญญามันคือไปพร้อม ๆ กัน
อาศัยความพอดี อาศัยการคอนโทรลให้เข้าถึงความพอดีในปัจจุบันนະ
ถึงจะผ่าตัดได้ด้วยความปลอดภัย

เช่นแพทย์ผ่าตัดสมอง ผ่าตัดสมองต้องนิ่ง ต้องใจสงบ ต้องอาศัยความว่าง
จิตว่าง ต้องอาศัยความสงบความนิ่ง ต้องอาศัยเวลาในการประพฤติปฏิบัติ
ให้มันติดต่อต่อเนื่อง เพราการผ่าตัดสมองต้องอาศัยความนิ่ง อาศัยปัญญา
ปฏิบัติติดต่อต่อเนื่องกันหลายชั่วโมงนະ ผ่าตัดสมองใจร้อนไม่ได้ ความสงบกับปัญญา
ต้องไปพร้อมกัน มันเป็นความพอเพียงเพียงพอ มันเป็นความพอดี ความสงบกับ
ปัญญามันถึงไปพร้อม ๆ กัน

เราทั้งหลายนั่นไม่อยากเจริญสติปัญญาทั้ง ๔ ไม่อยากเจริญสติสัมปชัญญะ
อยากรจะทำอะไรตามใจตามอธิบายศัพด์ นี้คือความไม่ถูกต้องนະ อย่าลืมว่าการทำอะไร
ตามใจตามอธิบายศัพด์นั้นมันเสียหายทั้งส่วนตัวและส่วนรวม เราทั้งหลายต้องคอนโทรล
ตัวเองด้วยสติด้วยสัมปชัญญะ

การทำอะไรตามใจตามอธิบายศัพด์มันไม่ได้คอนโทรลตัวเองนະ มันปล่อยตัวเอง
ไปตามสัญชาตญาณ มันเสียหายทั้งส่วนตัวและส่วนรวม

มันเป็นการไม่ได้ประพฤติไม่ได้ปฏิบัติธรรมนนะ มันเป็นการปล่อยละเลยทำให้เราทั้งหลายเสียเวลาและ ปล่อยให้เวลาผ่านไปเปล่า ๆ กาลเวลา มันกลืนกินเรา ทำให้เราแก่เราแล้วเราชราไปเปล่า ๆ นี่คือความไม่รู้ไม่เข้าใจ เลยพากันตั้งอยู่ในความเพลิดเพลิน ในความหลง ความประมาท ท่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสอวานิชรังสุตท้ายก่อนที่จะเสด็จตั้งขึ้นรัฐปะนิพพาน

“วยธรมมา สุขารา อปุปมาเนน สมุปะเทณ” “สังขารทั้งหลาย มีความเสื่อมลายไปเป็นธรรมชาต ท่านทั้งหลายจะ (ยังประโยชน์ตนและประโยชน์ผู้อื่น) ให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเต็ม”

เราทั้งหลายให้เราเห็นคุณค่าในทรัพยากรที่ประเสริฐ ที่เราได้เกิดมาเป็นมนุษย์ เราทั้งหลายต้องหยุดตัวเองพัฒนาตัวเองให้เข้าถึงความว่างด้วยศีล ให้เข้าถึงความว่างด้วยสมาธิ ให้เข้าถึงความว่างด้วยปัญญาที่เป็นบริสุทธิคุณ เราคิดดูดี ๆ นะ ทกอย่างนั้นจึงเป็นสิ่งที่สัญจรไปมาเท่านั้นนะ สิ่งเดิมแท้คือความว่างนะ สิ่งที่สัญจรไปมานั้นเป็นของชั่วครั้งชั่วคราวนะ

เราคิดดูดี ๆ สิเรามีตารูปมันถึงมี เรา มีหูถึงมีเสียง เรา มีจมูกถึงมีกลิ่น เรา มีลิ้นถึงมีรส มีกายถึงมีสัมผัส มีใจถึงมีเรื่องจิตเรื่องใจ เราต้องรู้ว่าพระแห่งป่าจัยมันมีถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจมันก็จะไปของมันเรื่อย เราทั้งหลายจะหมุนไปผัสดะ หมุนไปตามสิ่งแวดล้อม นั่นแหลกคือวัฏฐสงสาร นั่นแหลกคือการเวียนว่ายตายเกิด

เราทุกคนกว่าจะรู้เข้าใจมันแก่ไปเสียแล้ว มันเจ็บไปเสียแล้ว มันตายไปเสียแล้ว

อริยสัจสี่... ทำไมพระพุทธเจ้าท่านเรื่องทุกข์ก่อนนะ ท่านไม่ได้พูดถึงเรื่องเหตุเกิดทุกข์นนะ ท่านพูดถึงทุกข์ก่อน ท่านพูดเรื่องทุกข์ พูดเรื่องเห็นในวัฏฐะสงสาร เห็นภัยในการเวียนว่ายตายเกิด จะได้รู้ว่าทุกข์มันเกิดจากอะไร เกิดจากเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เกิดจากเราหากันเพลิดเพลินหากันประมาท มีความเป็นอยู่ด้วยความเพลิดเพลินด้วยความประมาท เกิดจากเราปล่อยประละเลย ไม่เห็นความสำคัญในการประพฤติในการปฏิบัติที่ต้อง포กสตัวเอง ไม่ตั้งอยู่ในความเพลิดเพลินความประมาท

พระพุทธเจ้านั่งถึงตรัสว่า ความประมาทความเพลิดเพลิน การไม่เห็นภัยในวัฏฐะสงสารนี้เป็นความเสียหายมาก เป็นสิ่งที่สำคัญมากนະ ความละอายต่อ Baba เกรงกลัวต่อ Baba นี้เป็นสิ่งที่สำคัญ เป็นเรื่องสำคัญ

อย่างมนุษย์รายหรือว่าเทวดารวยพระพรหมรวยนี้มันไม่เห็นอริยสัจสี่ ไม่รู้จักทุกข์ไม่รู้เหตุเกิดทุกข์ ไม่รู้ข้อปฏิบัติถึงความดับทุกข์ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างมีแต่ความสะดวกความสบายนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่จะมาตรัสรู้ท่านถึงมาประสูติตรัสรู้ในภพภูมิของมนุษย์ เพราะภพภูมิของมนุษย์นี้อยู่ได้ระหว่างศตวรรษหนึ่งคือร้อยปี

เรามีความแก่ความเจ็บความดายความแพ้ดพรากรอายุขัยก็อยู่ในระหว่างศตวรรษหนึ่งคือร้อยปี พอที่จะปฏิบัติติดต่อเนื่องกันได้ ถ้าอายุสั้นอายุน้อยเกินไปก็ยังต้องหลักไม่ได้ ถ้าอายุมากเกินไปก็คิดว่าชีวิตนี้เป็นอมตะ

พวกรรมนุษย์ราย เทวดารวย พรหมรวยนะถ้าไม่สดับรับฟัง หรือว่าได้เรียนได้ศึกษาเรื่องวิทยาศาสตร์แล้วไม่ได้ศึกษาเรื่องจิตเรื่องใจไปพร้อม ๆ กัน มันจะไม่รู้เรื่องอริยสัจสี่มันจะพัฒนาตั้งแต่วิทยาศาสตร์มีการเรียนการศึกษาเพื่อตัวเพื่อตน มีการทำงานเพื่อตัวเพื่อตน รับราชการเป็นนักการเมืองเพื่อตัวเพื่อตน เป็นพระศาสนา เป็นนักบวชก็เพื่อตัวเพื่อตน ทำอะไรก็เพื่อตัวเพื่อตน

เราทั้งหลายต้องรู้นั้น ถึงต้องมาเจริญสติปัฏฐานทั้ง ๔ ธรรมะคือความสงบธรรมะเป็นปัญญาความสงบ ธรรมะนั้นคือรู้อริยสัจสี่คือรู้ทุกข์ รู้เหตุเกิดทุกข์ รู้ข้อปฏิบัติถึงความดับทุกข์

เราทั้งหลายต้องเป็นตัวของเราเอง ตัวของเราเองนั้นคือธรรมคือสภาวะธรรมนั้น ตัวของเราเองไม่ใช่นิติบุคคลตัวตนนั้น ตัวของเราคือธรรมคือธรรมชาติ คือความเป็นประภัสสรนั้น ตัวตนคือความสงบตัวตนคือปัญญา ตัวตนนั้นนี่คือรู้เรื่องธรรมรู้เรื่องสภาวะธรรม ความสงบงับสั่งขารทั้งหลายนั้นจะเข้าถึงความสงบเข้าถึงธรรม เข้าถึงความเป็นประภัสสรนั้น พระนิพพานนั่นถึงเป็นสิ่งที่ว่าง เป็นสิ่งที่ว่างจากสิ่งที่มีอยู่เป็นความรู้ความเข้าใจ รู้เข้าใจว่าสิ่งที่จริงมันเป็นอคันตุกะที่สัญจาระสัญจรมาก

ถามว่าการปฏิบัติการปฏิบัตินั่นปฏิบัติถึงไหนถึงจะได้หยุด

การปฏิบัติธรรมให้เข้าใจนั้น การปฏิบัติธรรมไม่ใช่หยุดไม่ใช่ไปนั่นเป็นความรู้คู่กับการปฏิบัติการปฏิบัติ มันเป็นความพอดีเพียงพอ มันเป็นการหยุดความปรุงแต่ง การปฏิบัติธรรมมันถึงไม่ใช่หยุดและไป มันเป็นความรู้คู่กับการ

ประพฤติการปฏิบัติ มันเป็นความสงบเป็นปัญญา เป็นบริสุทธิคุณ ไม่มีคำว่าหยุด
ไม่มีคำว่าໄປ

การประพฤติการปฏิบัติของเราราให้เราเข้าใจนั้น เรายังคิดดี ๆ ที่เอกสารนี้นำชีวิต
จนหมดอายุขัย จนหมดลมหายใจ พูดดี ๆ กิริยามารยาทดี ๆ จนหมดลมปราณ
นั่นแหล่ะ อาชีพก็เป็นอาชีพที่ดี ยกเลิกสิ่งที่ไม่ดีจนหมดลมปราณนั่นแหล่ะ
ใจดีแต่เรื่องดี ๆ ประกอบด้วยปัญญาจนหมดลมปราณนั่นแหล่ะจนหมดอายุขัย
นั่นแหล่ะ

ให้เข้าใจในเรื่องการประพฤติการปฏิบัติ ถ้าเรายังคิดว่าหยุดหรือไม่หยุดนี้
มันเป็นตัวเป็นตนนะ มันยังเป็นความปรุงแต่ง ให้เราไว้ให้เราเข้าใจนั้น
พระนิพพานนี้ไม่มีสภาพของความปรุงแต่ง ไม่มีได้ไม่มีเสีย ไม่มีหยุดไม่มีไป
ให้เราไว้ให้เข้าใจ

เราอยู่ที่ไหนมีรากต้นทั้ง ๔ มีขันธ์ทั้ง ๕ มีอายตนะ ๑๒ นั่นแหล่ะคือการปฏิบัติธรรม
นั่นแหล่ะคือความสงบ นั่นแหล่ะคือปัญญา นั่นแหล่ะคือพระนิพพาน เป็นธรรมชาติ
ที่บริสุทธิ เป็นความสงบเป็นปัญญา

เราต้องรู้เข้าใจ เราจะไปหาความสงบจากสิ่งที่ไม่มีนั่น ความสงบจากสิ่งไม่มี
มันจะมีประโยชน์อะไร อย่างคนตายนี้มันก็ตายแล้วไม่มีประโยชน์อะไร
อย่างคนตาบอดก็ไม่มีประโยชน์อะไร อย่างคนหูหนวกนี้ก็ไม่มีประโยชน์อะไร
อย่างคนเป็นอัมพฤกษ์อัมพาตก็ไม่มีประโยชน์อะไร เราต้องเข้าใจเรื่องพระนิพพาน

พระนิพพานมันเป็นความว่างจากสิ่งที่มีอยู่ รู้เข้าใจว่าสิ่งที่สัญจรไปมาทางตาหูจมูก ลึ้นภายในนั้นเป็นเพียงเหตุเพียงปัจจัยที่สัญจรไปมาเพียงชั่วครั้งชั่วคราวเท่านั้น

เราจะอยู่ที่ไหนเราก็ต้องพากันเจริญสติปัฏฐานหั้ง ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม เราจะได้รู้จักหลักการในการประพฤติการปฏิบัติ มาเสียสละความไม่ถูกต้อง ให้มันถูกต้อง เสียสละวัญญาณสังสารที่เราท่องเที่ยวมานาน อะไรมันจะอร่อย อะไรมันจะหารอยจะแซบจะลำจะน้ำ ก็ซ่างหัวมัน ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ท่านตรัสกับพสกนิกรชาวไทยและชาวต่างประเทศ ว่าอะไรก็ซ่างหัวเผือกซ่างหัวมัน ให้เข้าถึงความเพียงพอพอเพียง เราอยากให้มาก มันก็ไม่มาก เราอยากให้น้อยมันก็ไม่น้อย เราจะไปกว่าวยมันทำไม เราจะไปปรุงแต่ง มันทำไม ไม่มีประโยชน์อะไร มันมีแต่ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไป นอกจากทุกข์ไม่มี เมื่อนะเลไม่อิ่มด้วยน้ำเมื่อนไฟไม่อิ่มด้วยเชื้อ มันหาเรื่อง หาราวให้กับตัวเอง หาเรื่องหาราวให้กับคนอื่น ศัพท์ว่าตัณหานี้ลึกซึ้งกินใจมาก เราต้องรู้เข้าใจ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาภูมิพลอดุลยเดชท่านตรัส ออย่างนั้นนะ

เรารู้ข้อสอบ เราตอบด้วยการประพฤติการปฏิบัติ เรา้มีปิติมีความสุขมีเอกคคตา ในการประพฤติการปฏิบัติ เพราะเราไม่ต้องไปมีความทุกข์ ธรรมะเป็นที่ทำที่สุด แห่งความดับทุกข์

การประพฤติการปฏิบัติถึงเป็นปิติเป็นสุขเป็นเอกคคตา ก้าวไปด้วยปิติสุข เอกคคตา เมื่อมันผ่านไปแล้ว มันเกี้ยวนแล้วเราก็ปล่อยก็วาง เพราะสิ่งที่

มันผ่านไปแล้วมันเอกสารลับคืนมาไม่ได้ สิ่งที่ยังมาไม่ถึงก็มันอาจจะไปตามเราคิด หรืออาจจะไม่ไปตามเราคิด ไม่ต้องไปวิตกกังวล ปัจจุบันนี้แหลเราต้องเข้าสู่ความว่าง จากความรู้ความเข้าใจ ชีวิตของเรามันจะเป็นพะนิพพานด้วยศีลด้วยสมาริ ด้วยปัญญาที่รู้แจ้งเห็นจริงตามความเป็นจริงของอริยสัจสี่ มันจะเป็นสติปัฏฐาน มันจะเป็นกาย เวทนา จิต ธรรม

เรามามีปิติมีความสุขมีเอกคคตาในการเจริญอริยมรรคที่เป็นศีลเป็นสมาริ เป็นปัญญาในปัจจุบัน ถ้าเราไม่มีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เรา ก็จะเป็นโรคซึมเศร้านะ เราต้องมีปิติมีความสุขมีเอกคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

เราไปอยู่ไหนทำอะไรก็มีหลักการอย่างนี้ อย่าไปเข้าเกียจขึ้นร้าน เพราะความขี้เกียจขึ้นร้านนั้นคือวัฏฐสงสาร ความขี้เกียจขึ้นร้านนั้นคือตัวคือตน ทำอะไรตามใจ ตามอธิราชัยนั้นคือการปล่อยปะละเลยหน้าที่ การทำอะไรตามใจตามอธิราชัย มันคือบุคคลที่ตั้งอยู่ในความเพลิดเพลินความประมาณทางหลวง มันไม่ใช่ การปล่อยวาง มันเป็นการปล่อยปะละเลย

เราอยู่ที่ไหน เมื่อเรารู้เข้าใจทุกคนก็พากันเป็นพระได้ด้วยความรู้คุ้งกับ การประพฤติการปฏิบัติจนถึงหมดอายุขัย นี้เป็นความดีเป็นบารมี ๑๐ ทัศ ๒๐ ทัศ ๓๐ ทัศนะ

พระนั้นคือผู้รู้เข้าใจ มีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติทุกคนก็เป็นพระได้กันทั้งนั้น ไม่มีใครไม่เป็นพระ ผู้ที่ไม่เป็นพระคือผู้ที่เอาความหลวงนำชีวิต ไม่เอาธรรมนำชีวิต คนนั้นแหลเป็นพระไม่ได้

ผู้ที่เป็นพระไม่ได้มีแต่คนบ้า เพราะคนบ้านนั่น จะเป็นคนบ้ามาจากบุพกรรมเก่า หรือคนบ้าที่เอาตัวตนนำชีวิต เอาตัวตนนำชีวิตนี้มันก็จะเป็นคนบ้า สมองมันก็จะเสีย เพราะตัวตนนั้นมันคือคนบ้า ความบ้าหรือตัวตน ความบ้าคือสมองเสีย ข้าราชการนักการเมืองเค้าไม่เอาเรื่องกับคนบ้าคนสมองเสีย ทางฝ่ายพระศาสนาเค้าก็ไม่เอาเรื่องกับคนบ้าคนสมองเสียนั่น

เราเอาตัวเป็นที่ตั้งให้รู้นั่น เอาตัวตนเป็นที่ตั้งคือคนที่มีเชื้อบ้านนั่น

การบำเพ็ญบารมีไม่ใช่เราจะมาเอา เราจะมามี เราจะมาเป็นนั่น เรามาเสียสละนั่น นามีความสุขในการเสียสละ ถ้าเราเข้าใจ เราามีความสุขในการเสียสละ

ผู้ที่รู้เรื่องอริยสัจสี่ รู้เรื่องกรรมรู้เรื่องกฎแห่งกรรมรู้เรื่องผลของกรรม ให้เข้าใจนั่น คือผู้ที่เสียสละไม่เอาอะไرنั่น ถ้าเราไม่เข้าใจเราก็จะมาเอา

เราเข้าใจนั่น เราอยู่ดี ๆ เราก็มีทุกข์มากพออยู่แล้ว มีความแก่ความเจ็บความตาย ความพลัดพรากพอแล้ว เราจะมาเอาอะไรอีก เรียนหนังสือก็เพื่อจะเอา ทำงานก็เพื่อจะเอา ก้ายาจากิริยามารยาทก็เพื่อจะเอา เราไม่เอายังไม่พอ เราต้องมีความสุขในการเสียสละอีกต่างหาก ให้เราเข้าใจอย่างนี้นั่น

การให้ทานก็คือการเสียสละ การให้ทานไม่ใช่เราจะมาเอาสวรรค์ เอาความร่า ความราย เรายาจะมาเอาอะไرنั่น เราามาเสียสละ ไม่หวังอะไรตอบแทน ไม่หวังให้เค้าชมเซยนั่น ไม่หวังเค้าตอบแทนนั่น มันไปหวังให้คนอื่นโอเคล ให้คนอื่นเค้าอนุโมทนาเค้าจะไม่โอเคลไม่อนุโมทนา ก็ซ่างหัวเค้า เราต้องเสียสละ เสียสละตัวเสียสละตน เสียสละในวัภภูษัสงสาร เสียสละในการเวียนว่ายตายเกิด

เราคิดดูดี ๆ นะ การให้ทานการบริจาคทาน การให้ทานการเสียสละยังได้
ใบอนุโมทนา เพื่อไปยกเว้นภาษีนั่น นี่ก็คือการให้ทานเพื่อยังหวังอะไรมอบแทน
หวังได้ยกเลิกภาษีนั่น ยังเป็นการอาบน้ำที่ไม่สะอาดบริสุทธินะ มันเป็นอาบน้ำ
ด้วยน้ำหอม มันเป็นการอาบน้ำด้วยโคลนตาม มันเป็นสิ่งที่ปฏิญญาณ ไม่ใช่บริสุทธิคุณ
ไม่สะอาดนั่น ไม่ใช่ความสงบไม่ใช่ปัญญา ไม่ใช่ตัวเป็นตน

การทำอะไหร่วงอะไรมอบแทน มันไม่ใช่บริสุทธิคุณนั่น มันไม่ใช่ความสงบเท่านั้น
มันไม่ใช่ปัญญาเท่านั้น ไม่ใช่สติ ไม่ใช่สัมปชัญญานะ มันแฝงด้วยตัวตนนั่น

เราต้องรู้ว่าต้องเข้าใจ ถ้าไม่รู้ไม่เข้าใจการประพฤติการปฏิบัติของเรานะ
มันจะเป็นความด่างความพร้อຍ ด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ การดำเนินชีวิตของเรา
มันจะพังทลายเหมือนตึก สตง.นะ เห็นมั้ย ตึก สตง. พังทลาย ชีวิตของเรา ถ้าเราไม่รู้
อริยสัจสี่ ไม่รู้ไม่เข้าใจ ชีวิตนั้นย่อมพังทลายเหมือนตึก สตง.นี่แหล่ะ

ตึก สตง.อยู่ที่กรุงเทพมหานคร ตึก ๓๐ กว่าชั้น ตึก สตง.ด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ
เอกสารามหลงนำชีวิตเอาทุจริตนำชีวิต ชีวิตมันเลยพังทลาย ชีวิตมันพังทลายนะ
ตึกสตง.มันพังทลายด้วยนิติบุคคลตัวตนพังทลายด้วยทุจริตมันจะไปแก้ไขตั้งแต่
ภายนอกมันจะไปพัฒนาตั้งแต่ตัววิทยาศาสตร์จะไปเอกสารามสุขบุนความหลง
ชีวิตเลยพังทลายนะ

เราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งนะ เราคิดดูดี ๆ นะ ตึกใหญ่กว่าสูงกว่าตึก สตง.ตั้งหลาย
สิบตึกที่กรุงเทพมหานครที่ปริมณฑล เค้าไม่พังทลายเหมือนตึกสตง. เพราะพอที่จะรับ
น้ำหนักได้ ไม่ใช่ไม่โคงกินคอร์รัปชั่นนะ แต่เค้าโคงกินคอร์รัปชั่นน้อยพอที่จะรับ

แผ่นดินไหวจากมัณฑะเลย์ประทเศพมา ศูนย์กลางแผ่นดินไหวอยู่ที่เมืองมัณฑะเลย์ ประทเศพมาห่างไกลกันตั้งนับพันกิโล

นี้ให้เรามองเห็นในแง่มุมความไม่ถูกต้องนะ ชีวิตที่เราความไม่ถูกต้องนำชีวิต มันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง.นี้แหละ

เราทั้งหลายถึงต้องเป็นผู้ลงทะเบียนต่อบ้านเกรงกลัวต่อบ้าน เห็นภัยในวัฏฐะสงสาร รู้จักความคิดรู้จักการมั่นเหมือนท่านพระอาจารย์ลี รัมมัธโร วัดอโศกaram สมุทรปราการ ท่านรู้จักความคิดการปรุงแต่งของตัวเอง ท่านรู้จักว่าความปรุงแต่งนี้ มันคือวัฏฐะสงสารนะ ท่านรู้จักความปรุงแต่ง เพราะความปรุงแต่งมันเป็นทุกข์อย่างยิ่ง เอาตัวตนเป็นที่ตั้ง ชีวิตนี้ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง. เพราะมันไม่ถูกต้อง มันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง. นี้แหละ

ตึก สตง. ที่อยู่กรุงเทพมหานครอยู่เมืองหลวงอยู่เมืองกรุง เป็นศูนย์รวม ของประเทศไทย เมื่อนสมองเป็นศูนย์รวมของร่างกาย เมื่อนหัวใจเป็นศูนย์รวม ของสุริร่างกาย

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่บริหารประเทศไทย บริหารแผ่นดินไม่เข้าใจ ในการประพฤติการปฏิบัติ เօแต่ความรู้ เօแต่วิทยาศาสตร์ เօแต่ตัว เօแต่ตน ไปแก้แต่สิงularity ก็ไม่ได้แก้ตัวเองไปพร้อม ๆ กัน

การพัฒนาวิทยาศาสตร์มันต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กันมันถึงถูกต้องนั้น พัฒนาทั้งภายนอกภายนในด้วยความรู้ความเข้าใจให้ครบวงจร อริยมรรคองค์แปด ถึงเป็นความรู้ความเข้าใจ เพื่อการประพฤติการปฏิบัติมันจะได้สมบูรณ์ สมบูรณ์ทั้ง ภายนอกภัยมารยาทอาชีพด้วยความถูกต้อง

มันต้องรู้ธรรมรู้ปัจจุบันธรรม รู้ธรรมธรรมนูญนี่จะ ถ้าเราไปจัดการแต่สิ่งภายนอก เราไม่ได้จัดการตัวเองมันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง.นี่นะ

การบริหารตัวเองบริหารบุคคลอื่น มันต้องรู้เข้าใจแล้วมีปิติมีความสุขมีเอกคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ของเราระมัดระวัง

ถ้าเรามีปิติมีสุขมีเอกคตานในการประพฤติการปฏิบัติมันก็ไม่มีความทุกข์อยู่แล้ว ด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราต้องรู้จักการประพฤติการปฏิบัติ ทั้งกายวาจาใจกิริยามารยาหาซึพ เราต้องเน้นมาที่ตัวเราในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ของตัวเอง ให้มันสมบูรณ์ เราทั้งหลายจะไม่ได้พังทลายเหมือนตึก สตง.

ถ้าใครมีตัวมีตนบุคคลนั้นคือทุจริตนั้น เราทั้งหลายจะได้รู้ว่าทุจริตนั้นคือตัวตนนั้น ใครเอตัวตนน้ำซึ่งบุคคลนั้นคือบุคคลที่ทุจริต เราต้องรู้จักธรรมรู้จักธรรมนูญ ปัญหาต่าง ๆ นั้นมันอยู่ที่ทุจริตนั้น

การที่จะบริหารตัวเองบริหารบุคคลอื่นต้องยกเลิกทุจริต ถึงจะเป็นนักบริหาร ตัวเองนักบริหารคนอื่นด้วยการรู้เข้าใจในการบริหารในการปฏิบัติ

ตำแหน่งที่เค้าแต่งให้เราเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นตำแหน่งที่ให้เรามาเสียสละ มากับผิดชอบโฟกสในการประพฤติการปฏิบัติ ไม่ใช่ตำแหน่งที่ให้พวกเราทั้งหลาย มาทุจริตนั้น

ให้ถือว่ามันเป็นตำแหน่งที่ทรงเกียรติมีเกียรติมีศักดิ์ศรี เอาตัวตนเป็นที่ตั้ง มันจะมีเกียรติมีศักดิ์ศรีได้อย่างไร ถึงพวกเราทั้งหลายจะพากันใส่สูทผูกเนคไท

ห้อยเหรียญตรา เป็นผู้ทรงเกียรติมันก็ไม่เป็นผู้ทรงเกียรตินะ มันเป็นผู้ทรงความหลงต่างหาก ทรงความโน่ความหลงมagy ต่างหากล่ะ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจเราจะเข้าถึงบริสุทธิคุณ เข้าถึงธรรมนูญเข้าถึงรัฐธรรมนูญไม่ได้ เออาท์ตนเป็นที่ตั้งมันเป็นอย่างมุขอย่างภูมินะ มันตกอยู่ในภาพภูมิของ ๓๑ ภาพภูมิ

ในภาพภูมิของวัชร์สังสารนี้มีอยู่ ๓๑ ภาพภูมิ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจมันก็จะอยู่ในระนาบของ ๓๑ ภาพภูมินี้แหละ

เค้าถึงมีศัพท์ว่าคน คนนี้หมายถึงตัวถึงตน หมายถึง ๓๑ ภาพภูมินี้แหละ ภาพภูมิที่เวียนว่ายตายเกิดมีทั้งหมด ๓๑ ภาพภูมิ

เราต้องรู้เข้าใจ เราจะได้ประพฤติปฏิบัติ เราจะไม่ได้ยำตือกับความหลงที่มีศัพท์ว่า “คน” คนนี้ความหมายหมายถึงความไม่รู้ไม่เข้าใจ ความไม่รู้ไม่เข้าใจนั้น มันจะวนอยู่ที่เก่า มันจะเป็นผู้ไม่มีศิลไม่มีสมาริไม่มีปัญญา สัมผัสกับอะไรก็ไปกับสิ่งนั้น ๆ อยู่ในภาพภูมินั้น ๆ

เรารู้เราเข้าใจเราจะได้หยุดภาพภูมินั้น ๆ ด้วยความรู้ความเข้าใจด้วยการประพฤติ การปฏิบัติ เพื่อเราทั้งหลายจะได้ว่างจากสิ่งที่มีอยู่ด้วยความรู้ด้วยความเข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจเค้าเรียกว่ามันหลง มันวนกวนในความหลงอย่างนั้น จิตใจกวนอย่างนั้นมันจะไปไหนไม่ได้ มันจะเป็นได้แต่เพียงคนเป็นได้แต่เพียงความหลงหัวใจของบุคคลนั้นมันจะอยู่ในระนาบแห่งความหลงหรือว่าหัวใจบ่อนคาสิโน เออาท์ตนเป็นที่ตั้งคือหัวใจบ่อนคาสิโน หัวใจบ่อนทำลายความถูกต้อง หัวใจบ่อนความหลง

ให้เรารู้เข้าใจ เราจะได้เห็นภัยในความไม่ถูกต้องเห็นภัยในวัณญ์สงสารด้วยปัญญาบริสุทธิคุณ ด้วยเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ พอใจยินดีมีปิติมีความสุข มีเอกคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อเอารรมนำชีวิต เอารرمนญัญนำชีวิต หัวใจของเราทั้งหลายจะได้หยุดอยู่บนอยู่บนภูมิ

เราทั้งหลายถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราทั้งหลายจะพากันคิดว่า ความสุขทั้งหลายได้มาจากการสิ่งที่อ่าน่วยความสุขความสะดวกความสบายด้วยการพัฒนาวิทยาศาสตร์ อันนี้จริงอันนี้ถูกต้อง ความสุขทั้งหลายมันอยู่พัฒนาหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์

เราทั้งหลายต้องมีสัมมาทิฐิเราต้องมีความรู้ความเข้าใจพัฒนาวิทยาศาสตร์ ก็ต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กัน ถ้าเราพัฒนาวิทยาศาสตร์มันก็ยังเป็นนิติบุคคล ตัวตนอยู่

เราต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กันด้วยความรู้ความเข้าใจเราทั้งหลายนั่นถึงเป็นการพัฒนาคร่าวงจรด้วยความรู้ความเข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจก็จะเอามาลงนำชีวิตเอาวิทยาศาสตร์นำชีวิต

เราต้องเอาทั้งวิทยาศาสตร์เอาทั้งจิตใจไปพร้อม ๆ กันนะ

เราย่าไปคิดว่าประเทศสิงคโปร์นั้นน่าประเทศเล็ก ๆ เท่าอีกห้องนึงของเมืองไทยก็ไม่ได้ เค้าพัฒนาหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์เป็นหนึ่งของเอเชีย เพราะเค้าตั้งป่อนคาสิโน มาเก้าส่วนหนึ่งของประเทศจีนเค้าก็รายเพราะเค้าพัฒนาตามหลักเหตุตามหลักวิทยาศาสตร์

พวกเราทั้งหลายเมื่อมีปัญญาแล้วต้องรอบคอบนะ มีปัญญาแล้วต้องรอบคอบอย่างลืมว่าชีวิตของเรามันเป็นรายรับรายจ่ายนะ เราไปจับทางงเดียวมันจะมากดเรา

งพิชมันจะมากัดเรานะ การที่เราเอาหลักการอุดมการณ์มันดีแล้วถูกต้องแล้วเราต้องมีหลักการมีอุดมการณ์แล้วก็มีอุดมธรรมนะ หลักการอุดมการณ์มันดีแล้วถูกต้องหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์นั่น แต่ต้องไม่ทิ้งอุดมธรรมนะ

เราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งเอาร่วมรู้สึกที่ เอาตัวเป็นที่ตั้งมันเป็นหลักการ เป็นอุดมการณ์แล้วอุดมด้วยความหลงนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านให้เราเอาทั้งหลักการอุดมการณ์แล้วก็ยกเลิกอุดมหลงนะ

ให้เอาอุดมธรรมให้เอาธรรมเอาธรรมนูญมันถึงจะสมบูรณ์เข้าถึงความพอเพียง เพียงพอเข้าถึงความพอดี เราอยากได้มากมั่นก็ไม่มาก เราอยากได้น้อยมั่นก็ไม่น้อย เราต้องรู้จักความพอดีเข้าสู่ความสมดุลทั้งรายรับรายจ่าย

เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอเข้าถึงความพอดี การประสูตรของพระพุทธเจ้าถึงเป็นวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ ตรัสรู้ก็เป็นวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ เสด็จดับขันธ์ปรินิพพานก็วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ

เราต้องรู้เข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ เราทั้งหลายจะได้รู้หลักการรู้อุดมการณ์แล้วก้ออุดมธรรม เราอยู่ที่ไหนก็พากันปฏิบัติได้ เมื่อเรามีลมปราณ มีอายตันภายใน ๖ ภายนอก ๖ มีรاثุทั้ง ๔ ขันธ์ทั้ง ๔ อยู่ที่ไหนก็ปฏิบัติได้

ให้รู้เข้าใจมีปิติมีความสุขมีเอกคตในการประพฤติการปฏิบัติ

อย่าไปคิดด้วยอวิชาความหลงเราแต่หลักการอุดมการณ์เราแต่วิทยาศาสตร์นั่นถ้าเรารวย รวยความหลงมันไม่ดีนั่น รวยความโง่หลงมงายเรียกว่ารวยไสยศาสตร์ มันไม่ดีนั่น ไม่ใช่ความดีมันไม่ใช่บารมีไม่ใช่ปัญญาบริสุทธิคุณนะ มันเป็นความหลงนะ

ให้เราเข้าใจ อย่าไปคิดว่าทำไม่เรา gone ไปตั้งหลายปี ประเทศไทยสิงคโปร์ประเทศไทย เค้าเล็กนิดเดียวเค้าตั้งบ่อนคาสิโนเคารวยกัน ประเทศไทยมาเก๊าก็เหมือนกัน เคารวยกัน

ประเทศไทยสิงคโปร์เค้ามีหลักเหตุผลมีหลักวิทยาศาสตร์นั่น เค้าคิดว่าประเทศไทย สิงคโปร์มันเล็กนิดเดียว จะทำเกษตรกรรมก็ไม่ได้ จะทำอุตสาหกรรมก็ไม่ได้ ถ้าเราตั้งบ่อนคาสิโนด้วยหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์ก็รวยได้ เพราะคนในนี้โลกนี้ มีคนมีความไม่ฉลาด เอาความหลงนำชีวิต เอาตัวตนนำชีวิตมั่นมาก ถ้าเราตั้งบ่อนคาสิโน เราสามารถรวยได้ทางวัตถุ ด้วยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ เค้าถึงพากันตั้งบ่อนคาสิโน จะเรียกบ่อนคาสิโนก็ได้หรือเรียกบ่อนแห่งความหลงก็ได้ มันคืออันเดียวกัน

ให้เราเข้าใจ ประเทศไทยเราแผ่นดินกว้างใหญ่ไพศาลเราต้องรู้เข้าใจว่า เราทั้งหลายอย่ายินดีในการเอาความหลงนำชีวิต อย่าไปยินดีในการเอาบ่อนคาสิโน นำชีวิตนะ

พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ ศาสตราทุกศาสนาเค้ามากเลิกบ่อนคาสิโน มากเลิกอบายมุขอบายภูมิ ให้เราเข้าใจ ถ้าเราเข้าใจ ทุกอย่างนั่นไม่มีปัญหา ปัญหาอยู่ที่เราไม่รู้ไม่เข้าใจนะ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ ถ้าไม่รู้ไม่เข้าใจมันก็จะเป็นอบายมุขอบายภูมิ ถ้าเราไม่รู้ ไม่เข้าใจ มันก็จะพังทลายเหมือนตึก สตง.นี้นั่น เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ จะได้พากัน เจริญสติปัญญาทั้ง ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม จริตทั่ว ๆ ไป anaapanasthitinใช้ได้ เป็น หลักการ เป็นอุดมการณ์อุดมธรรม

ขออนุโมตนา กับท่านทั้งหลายนะ ท่านทั้งหลาย เป็นผู้ประเสริฐ เป็นผู้มีลิมปาราณ
ได้รับทรัพยากรที่ประเสริฐ ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ให้อาชีวิตที่ประเสริฐนี้ มา มีปิติ
มีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อหยุดวัฏจักร生死 ให้กับตัวเอง ด้วยความรู้
ความเข้าใจ จุดมุ่งหมายของเรานะคือ พระนิพพานที่เป็นบริสุทธิคุณ ให้รู้เข้าใจ
ชีวิตของเรา เป็นสิ่งที่ประเสริฐ

ให้ระลึกถึง โอวาทของหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ท่านตรัสไว้เป็นหลักการอุดมการณ์
อุดมธรรม เพื่อให้สติให้ปัญญา

ความไม่ยั่งยืน เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ และแน่นอนนะ
ความยิ่งใหญ่ คือ ความไม่ยั่งยืนนะ
ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ คือ ชีวิตที่อยู่ด้วยทาน ศีล เมตตา และ กตัญญู
ชีวิตที่มีความดี อาจมิใช่ ความยิ่งใหญ่ แต่ ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ ต้องอาศัยคุณธรรม
ความดี เป็นปัญญา บริสุทธิคุณ เท่านั้น

การระงับสังขารทั้งหลาย ด้วยความรู้ ความเข้าใจ เป็นความรู้คู่กับ การประพฤติ
การปฏิบัตินั้น แหล่งคือ อริยมรรค เป็นหนทางที่ ประเสริฐ มี พระนิพพาน
ตั้งแต่ในปัจจุบัน ไม่ต้องรอ พระนิพพาน เมื่อ ตายแล้ว ปัจจุบัน ไม่มี พระนิพพาน
อนาคต จะมี พระนิพพาน ได้อย่างไร ให้เรา รู้เข้าใจ เรื่อง พระธรรม พระวินัย
พระธรรม พระวินัย ที่เป็น สัมมาทิฐิ เพื่อหยุดวัฏจักร生死 นั้น แหล่งคือ พระนิพพาน

ให้พวกเรารู้เข้าใจ ในเรื่อง พระนิพพาน ให้เข้าใจ นะ

บุญกุศลที่พุทธบริษัททั้งหลายได้บำเพ็ญในวันที่ผ่านมาและวันนี้ขออุบถาวย
หลวงปู่ร่วง รุจิลาโก เพื่อไปสู่สุคติสรวงสวรรค์คือมรณณิพพาน

ขออนุโมทนา กับท่านทั้งหลายผู้ที่ประเสริฐ ผู้ที่มีลมปราณ ได้รับโอกาสพิเศษด้วย
อายุขัยใน ๑ ศตวรรษ หนึ่งร้อยปี ถ้าเราทำดี ๆ พัฒนาทั้งใจทั้งวัตถุไปพร้อม ๆ กัน
มากกว่าร้อยปี ด้วยเอาริสุทธิคุณทั้งกายวาจา กิริยา มารยาททั้งใจเข้าถึงพระนิพพาน
ตั้งแต่ยังไม่ตาย ไม่ได้รอพระนิพพานในอนาคต กลับเบื้องหน้าโน้นเท่านั้น เข้าถึงพระ
นิพพานตั้งแต่ปัจจุบันนี้แหละ เป็นสิ่งที่แน่นอนกว่า
